

MURASZOMBAT ÉS VIDEKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfétési ár:

Égész évre 6 kor. félévre 3 kor. egye szárn 20 fillér.
Előt zefesi pénzek és reklamáziók "Hirschl N. könyvnyomtatásjába küldendők.

Felölös szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Keziratok, levelek s egyéb szerkesztésen közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hírdetési díj: 4 hasábos petiszer egyszeri hirdetésnél 20 fillér; többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér. Bélyegdíj 60 fillér. Nyilváltér petisora 50 fillér.

A kilenczszáz év ünnepe.

Gyönyörű ünnep az, melyet ültünk mostanában, nem szabad se politikával, se felekezeti türelmetlenséggel megrontani! "Üljük ünnepét annak, hogy Magyarország felvette a népek hitét s ezzel megalapította örök időkre hivatott ekziszienciáját. Faptunk egy koronát, a mely szent és ragyogása immár kilenczszáz esztendőn keresztül sugározza be ezt a hazát és sugározni fog mindaddig, míg a hit, mely e koronát esodás erővel ruházta fel, élni fog az emberek szívében, akik a Duna-Tisza táján laknak. S mert örök időknél van szánya ez a hit, örök időknél át fog sugározni a mi koronánk, melyet Budán őriznek.

Kilencz hosszú század mult el azóta, hogy Magyarország keresztény ország. És hogy azóta megmaradt országnak, hogy szerte nem züllött a népek irtóztató dulakodásaiban, hogy el nem tünt az elvek, eszmék és tanok küzdelmeiben, abban a legnagyobb dicsőség hazánk keresztény

jellegét illeti. Voltak dicső királyaink, vitéz hadvezéreink, lángeszű diploma-táink, de legerősebb támasza ennek a hazának mégis az, hogy Mária országa volt Máriának, Krisztus anyjác.

Szentnek mondjuk Istvánt, az elsőt, a pogány Vajk fiát. Szentnek mondjuk azért, mert az ő műve, hogy kereszténynek lett Árpád nemzetsége és mindazok, kik e hazában éltek. És ő kapta a koronát, melyet fejére tévén, király lett. A keresztény mivoltáért kapta István ezt a koronát. Nemcsak királyi jelvény ez a korona, hanem keresztényi ereklje is, mert mint apostol tette elsőnek a fejére. Ezért szent a korona, ezért lett szenté István és apostoli a magyar király.

Vannak nagyobb hatalmat, régibb multat, pompázóbb gazdaságot képviselő koronák Európában, de szebb és megrázóbb hagyományok nem fűződnek más koronához ezen a földön. Mert ami koronánk és ami kereszténységünk egy időben, egy forrásból fakadtak.

Kilencz százados multját ünneplimost az egyház, melynek révén apos-

toli királyhoz és szent koronához jutott Magyarország, s amelynek századokon keresztül a legmunkásabb szerep jutott hazánk történetének megcsinálásában. Az egyház derekasan teljesítette kötelességét mindenkor, úgy a templomban, mint azonkívül. Tanítói, oktatói a békében, vezérei és hősei a háboruban, politikusai és diplomatái a külfölddel való érintkezésben és lelkipásztorai voltak a magyar népnek a papok. Abban az időben, mikor erőteljes és értelmes világi társadalom még nem tudott kifejlődni a magyar nemzet testéből, ők pótolták a vezetésre hivatott elemet, mely nélkül nép el nem lehet. S később, mikor az egyház világi szerepét részben vagy egészen átvette a világi társadalom, az egyház mindenkor hazafias, hű és áldozatkész fíntézménye maradt az országnak.

Tisztelet és dicsőség adassék a jubiláló egyháznak, az ő ünnepe, az egész magyar nép ünnepe, mert egyik leghatalmasabb államfőntartó energiája volt Magyarországnak.

TÁRGYA.

D a l.

Csodálkozok rajta, hogy ugy elhallgattam: Szomorúságonról semmi hírt nem adtam; Egyszer csak hírtelen megszokadt a nóta S boldog szerelemről nem zengek azóta.

Mi a baj? Mi történt? Ne is kérdezték! Ezt a piacra vinni hivalkodó vétek. Nem vagyok én Lázár, ki jngat sebével; Mi nekem fáj, lopva elszokogom éjjel.

Nem szorulok én rá koldus igralomra, Ne várjon a részvét keserű dalomra; Üdvöm ott csapongott a beszédes ajkon, De a seb szívémben csak titokba sajjon.

Mint a nemes szarvas, hogyha golyó érte, Véres homlokával büszkén roskad térdre; Elvánszorg aztán erő sűrűjébe S hol senki se látja — belehal sebébe.

Rudnyánszky Gyula.

A primadonna papagálya.

Esős októberi nap volt. A primadonna unottan hevert a medvebőrös kanapén. Rendszerint szép

szalonja néptelen volt: az egyetlen vendég Ősz Béla, nem ment vendégszámába.

Kertjűkén kívül még csak egy élőlény volt a szalonban: Koko a papagály. Már évekkal ezelőtt kapta ajándékba a diva. A huncut madár már akkor Ritünöen tudott beszélni. Meg volt azonkívül az a ritka tulajdonsága, hogy hallomás után a leghibebly hangsúlyozással megtanult egyes szavakat, főleg ha többször hallotta őket. Bele is beszélt minden diskurzusba.

A szőnyeges szalon sok epedésnek volt tanuja. Sokan viloltak itt szerelmet a divának s a sok sablonos vallomás miatt oly egy forma volt, mint a rájuk adott válasz: a diva gyönyös csengő kacagása és e szavak. Menjen maga bolond! Koko megjegyezte magának a vallomások tonusát, mert sokszor hallotta a választ s gyakorta előbb kacagta el magát és kiáltotta bele, mint urnője.

A mai esős délután csönödjé valami csodás módon unalmas, szinte sivár volt: az ősz szürke szánya mindenre ráborult, mindent félős homályba burkolt. Szürke volt minden, az ég, a föld, a levegő, a kőd, az eső és szürke az a szikár magas fiatal ember, Ősz Béla, aki az ablaknál állt és bámulta az esőcseppek hullását. Ki ősmerte Ősz Bélát, az ő bensőjét? Senki. Még a primadonna sem, akivel legtöbbit volt együtt. S ezért mondta mindenki rá: csönűdes, jó fiu, nem sok vizet zavar. Csönűdes-

nek csönűdes volt mindig ez az öreg fiatalember. De szemében ott égett valami misztikus talányes csillóság, valami bujálkó lidérczény, amely fel-fel villant olykor sugaraí elementáris erővel, foszforos ragyogással tüzték oda egy pontra. Aztán ismét kialudtak s szeme látszólag kifejezéstelenül, de mindig bánatosan pillantott előre.

Az öreg fiatalember sohase járt sehova, de ott volt a divánál minden nap, minden estélyen, minden előadásán, ha játszott, olykor öltözőjében: de mindig egyforma volt, csönűdes változatlan, de udvarias előékeny. A diva meg volt róla győződve, hogy törhetlen hűségű barátja. Töbtre nem volt kíváncsi. Ma azonban nagyon unatkozott s ehhez nem volt hozzászokva. Körülnézett, mivel töltse az időt s szeme megakadt az ablaknál méltzó Ősz Bélán. Egy pillanat s a szép asszony már kieszte, hogy mivel tüsse el egy délután unalmát. Odaszólt a csönűdes fiúhoz:

— Hallja, Ősz, beszéljen nekem valamiről!
— Mirdől? Csak patancsolnia kell, s én engedelmeskedem.

— Engedelmeskedik? Igazán engedelmeskedik? Becsületszavára fogadja, hogy valót beszél, amire én kíváncsi vagyok.

— Ha épen kívánja, becsületemre fogadom, hiszen tudja, hogy én szolgálatkész hivo vagyok.
— Na majd meglátom, hát mondja meg ne-

Ne vegyüljön diszharmonia ebbe az ünnepbe! Ha egyházi ünnepnek deklarálták a jubileumot, legyen az tisztán egyházi jellegű s ne legyen abban a valaki vagy valami ellen való demonstrációnak még az árnyéka sem. Szent István nem azért alapította a kereszténységet, hogy pártok és muló czélok szolgálatára használják fel. A kereszténység az egész nemzet és az egyház az egyházé.

A keresztény hívek minél tömegesebben és minél áhitatosabban menjenek el a templomoká, ahol az egyház ünnepét üli. Profán czél és profán indulat legyen távol mindazoktól, akik a kilencszáz esztendő múlt jubileumát rendezik és megülik.

Ritka és gyönyörű alkalom ez, csak száz év múlva fog megisméltódni. Az egyház férfiai ezt az alkalmat a szeretet vallásának tanai szerint használják fel, mert csakis ez a helyes mód arra, hogy az ünnep jelentőségének megtisztult tudatával bírjon a nép, melyet mint minden időben, most is vezetni kell. Csak így érhető el, hogy az ünnep marandó emléket fog magának véni az elmékben és szívekben. S hazaszeretet és vallásosság remek harmonájának megnyilvánulása legyen ez a jubileum.

Ugyis nagy szükség van arra a harmoniára a mai világban, mikor veszedelmes eszékenyben van egy a vallásosság, mint a hazaszeretet érzésének ereje. A magyar kereszténység tiszta és impozáns ünnepe új szárnyakat adna azoknak az eszméknek, melyekből e nép kilencszáz esztendőn keresztül az erkölcsi erejét merítette.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

A Muraszombati állami óvoda ügye
 F. hó 3-án kedvező elhatározást nyert Dr. Kacsócs Mihály miniszteri o. tanácsos ur és Halász Ferenc megyei tanfelügyelő ur f. hó 3-án városunkban díszes megtekintették rozoga óvodajáratunkat, mely alkalommal a jelenlévő gyermekek versikéivel és játékokkal kedveskedtek vendégeinknek. A helyszíni szemle után az állami iskolában városunk képviselőtestülete gyűlést tartott, melyen Dr. Kacsócs Mihály miniszteri o. tanácsos ur előadta az óvodajárat jelenlegi állapotát s meggyőző érvelésével meggyőzte a képviselőtestületet arról, hogy nem elég egyedül óvodát állítani, hanem egyuttal az óvodai lakásról is gondoskodni kell, miért a képviselőtestület elhatározta, hogy az óvodai lakás költségeinek felét megadja s azt a többi megszavazott költséggel együtt pótdadónak veti ki. A terv elkészítésével Ratkó Tivadar jölmisvert építészünknek bízta meg, s egyuttal elhatározta, hogy még az időre az épületet tofó alá kell hozni s 1901. május 15-én czéljának átadni. E szép eredményt dr. Kacsócs Mihály miniszteri o. tanácsos ur s képviselőtestületünk ügry.

Az olasz királyt meggyilkolták.
 Umberto olasz királyt Monzában, nedő egy toronatanepélyről haza akaráván távozni, kocsjára ült, egy Brosei nevű anarkista 3 revolvervel meggyőzte a gyilkost nyomban elfogták. A miylen nagy most világszerte a részvét az olasz királyi család és nemzet iránt, olyan nagy a felháborodás az anarkisták ellen, mert ezek összeesküvésnek esett áldozatul Umberto király. Az új olasz király nevé III. Viktor Emánuel, a ki fia a meggyilkolt királynak.

Vasuti előmunkálati engedély.
 A kereskedelmi miniszter dr. Varga Gábor szent gottárdi ügyvédnek Szent-Gothárd vasuti állomását kezelve a Lajnos völgyén Rába-Keresztor, Királyfalva és Német-Hidegkut érintésével az ország határáig vezetőre rendes nyomtávú, gőmozdonyú helyiérdekű vasútvonal átépítésére az engedélyt egy évre megadta.

A kongrua. A helygyminiszternek a vármegyebe intézett loirata szerint a központi kongrua bizottság a nagyobb egyházi javadalmak bevallására cí szót kimutatások tárgyalásánál azt tapasztalta, hogy a evallások alaki tekintetben sok kifogás alá esnek s ezért előrelendeltet a bírányoknak 60 nap alatt leendő pótllása. A miniszter utasítja tehát a közigazgatási hatóságokat, hogy a pótllásoknál a bizonylathoz kiállítását azonnal eszközöljék.

Keresztzentelés Kőhidán. A csendelki plebánához tartozó Kőháza község lakosai egy új keresztet állítottak fel a falu végén, a törvényhatósági út mellett. A keresztzentelést dr. Ivancsik Ferenc csendelki esperes végezte az alkalomhoz illő ünnepességgel. A keresztzentelésről szóló tudósításban azt olvassuk természetesen a Szombathelyi Újság hasábjain, hogy: a kereszt szlovén feliraton akad meg tekintetünk. Hát bizony megakad minden hazafias magyarunk a tekintet ezen feliraton éppen azért, mert valódi helyesírás: szép szlovén nyelven van szerkesztve. Akárhány községben látni nálunk újabb felállított keresztet magyarul felirattal, a hol a lakosság éppen olyan kérvessé tud ma-

gyarul, mint Kőhidán. Miért nem lehetett volna tehát itt is magyar feliraton alkalmazni? Ha másért is, már csak azért is, hogy az idegen, aki az ország határára keresztül jön, lássa mindjárt, hogy Magyarország és nem valamely szlovén tartományba érkezett. Ez az eset egy újabb bizonyíték arra, hogy mennyi ösztönös volt annak idején oly nagy hangerőre kiejtett következő mondatban: a magyarosítás terén mindenkor előljárók és tekintetben nem engedem magamat felülmúlni senki által.

Figyelmeztetés. A muraszombat-járási gazdákör kérelmére a m. kir. pénzügyminiszter úr Aszker B. és Fia cégnek olcsó marhasó-raktárt létesít, ahol minden gabza a marhasó métermérszárját 18 koronáért kaphatja. Ugyancsak a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr segítségével folytán a muraszombat-járási gazdákör 200—200 drb. gümölcsfát fog járásunk két községe számára kiosztani Felhívja ezért járásunk községeit, hogy kérelmeket a gazdákör iródjában f. év szeptember hó 15-ig bejelentsek. A folyamodó községek közül azok fognak előnyben részesülni, a melyekből legtöbb tagja van a gazdákörnek. Egyedüli feltétel, hogy a gümölcsfák a gazdákön kiállított utasítás szerint legyenek elültetve. Végül felhívja a gazdákör tagjait hogy tagdíjajukat augusztus hó végéig az egyesület iródjában lefizetik sziveskedjenek a választásny.

Daltársulat érkezett Muraszombathra, a mely Kerényi Ignác vezette alatt 12 tagból áll és a Weiner kávéház kerthelyiségében kezd meg a mai napon 10 estére tervezett előadásait. A társulat Szt.-Gothárdról jött, a hol 5 heti működése alatt a közönség megelégedését kinyerte.

A szerb király házasodik. A szerbek ifjú királyja feleségül veszi egy mérnök özvegyét. A vőlegény 24 éves és király, a menyasszony 36 éves özvegy és annyira szegény, hogy a kelengyáját is a király rendelte meg. Sándor király eljegyzésének híre Európaszerte nagy meglepetést keltett.

Póru látj orvadász. Ifjú Korosca József sándorvári lakos apjával együtt egy szendvéllyel ütközött az orvadászatot. A puskáját óvatossággal nem otthon, hanem kint az erdőben egy fira felakasztva elrejtve tartotta. Folyó hó 1-én kiment az erdőre hogy puskáját magához vegye és egy kis pesenyé után nézzen, mertih ez napon megnyílt a vadászati időny. Amint a töltőt felgyvert a fáról le akarta venni, de valamiképen előlőtt s a lövés Korosca mellébe faródott, aki a helyszínen halva találtatott. Eleinte azt hitték, hogy cigányok gyilkolták meg, de a törvényszéki boncolás és a vizsgálat kiderítette, hogy az eset a fen ebbe leirt módon történt. Mégis csak igaz az a közmondás is az orvadászokon is beteljesedik, hogy: addig jár a korsó a kutra, míg eltörik.

Vesztére felebbezett. Annak idején megírtuk, hogy Luthár Ferenc tótkereszturi lakos egy kosár tojás lopott Olasz András tótkereszturi lakos házában, a hol mint vendég pálnakozott éneket idején. A helybeli járásbírószág Luthárt 14 napi fogházra ítélte, aki sokalván a 2 heti nyugalmat, megfelebbezte az ítéletet, de vesztére, mert a szombathelyi törvényszék, tekintve azt, hogy Luthár mint ismert vásári tolvaj, lopás miatt már több ízben büntetve volt, öt havi börtönrre ítélte s ebbe aztán belenyugodott, de a 2 hetet sokalta.

Felső-Lővön az ottani gimnasiumnak

kem, mi köti hozzád már évek óta, de ösztönöd, igazán mondja meg: barátság vagy szerelem?
 Ősz Béla olyan lett, mint a fal
 Majd tompa hangon kérdezte:
 — Meggondolta, hogy mit kér asszonyom?
 Maga olyan okos, hát mondja meg, meggondolta-e és kívánja-e?
 — Persze meggondoltam, s hát maga becsület-szavát adta.
 — Egy pillanatig némán néztek egymásra.
 Ősz Béla szemébe felillant a láng, de csak egy pillanatra. A csöndes fú azután felsóhajtva szólt:
 — Legyen! Tudja meg hát asszonyom, hogy a szerelem csatol önhöz, a szerelem, amely az én legrágább kínosom, egész énem, éltetőm, boldogságom, szenvedésem, üdvösségem — mindenem. Igen a szerelem. s melyet ép ezé, t felteve őriztem mindig, mert szentnek tartottam, s nem pedig arra valónak, hogy a reménytelensége miatt kikacagják. Mit tudja ön az asszonyom, hogy mennyire fáj egy kőny, amely neveltséges? Ezért őriztem meg mindig a titkomat. De ön most elkérte tőlem játékul, egy délutáni unalmának az elűzésére? Hát igazság ez?
 Ősz Béla elhallgatott. Szemében kicsapott a lidércfény és a kárhozott tüzeknek emészto hévével szédült ott a szép asszony, aki mosolyogva kérdé:

Nos aztá ?
 — Nos aztán? Mindig azt gondoltam asszonyom, hogy ennek a verődésnek két vége lehet. Az egyik, hogy bele fogok halni, s akkor az utolsó pillanatban odahívatom önt majd halottas ágyamhoz, megvallani önének, hogy szerettem egy fiatal életlen keresztül híven, igazán, boldogtalanul. S őha majd letöri a halállos veritéket homlokomról, megcsókol és én egy élet szenvedéseit megjutalmazva, boldogan halok meg.
 — S a másik vég? kérdő a diva kíváncsian.
 — A másik vég egy kaland, asszonyom, amely talán az életembe kerül, de megéri ezt a gyötrelmes életet. Jól értsen meg asszonyom, egy kaland. Ön elvette tőlem a szívemet játékszerül, összetörte, ime mosolyogva eltörte. Nos ezzel nincs vége. Én nem adom ingyen, nagy ára van. Fizessen, asszonyom!
 Ősz Béla közelebb lépett a szép asszonyhoz, ki megdöbbenve emlékedett fel a pamlagról, de aztán nyugodtan kérdé:
 — Mit akar?
 — Önök az enyémnek kell lennie, asszonyom, tüstént, azonnal, érte? Ha belehalok is, így lesz.
 Ismét közelebb lépett, mire a szép asszony a szalenből bemenekült buzdárjára s a sühogó függőgönyök között a csengőt keresve szólt:
 — Takarodjék!

— Takarodjam! Ne higgye, hogy ki fog dobanni, mint egy közönséges tolokadót, ne is csöngessen, mert amint egy harmadik személy belép ide, én itt az ön szemé előtt lövöm agyon magamat.
 Kivette fénylő buldog-revolverét s felhívta a kakast, homlokának szögezte. A diva rémülten megsemmisülten ruskát a kereverete. A fú letéve pisztolyát, térdén csuszott oda hozzá s fejét ölébe hajította. A mámor egy eltévesztett percében azt hitte, végre boldog s fellipantott, keresve asszonyában egy jelét annak, amit ő érzett e pillanatban. A szép arcon pedig most közöny, a kelletlenség, sőt az unor kifejezése ült.
 Ősz Béla felugrott ennek látására. Egy pillanatil merően nézte az asszonyt, azután a keserűségtől megtörve, mint egy konzóttól olvert kutya kifélt.
 Miközben a szalonon kullogott keresztül, Koko gúnyosan elkeczagta magát s utánna kiáltott:
 — Mejnjen maga boldon.
 NEMESKÉRI KISS JÓZSEF.

A. § 1. sor, 621. hrsz. 62. házsz. bírtokra 400 korona és a 88. sz. tkkben A. § 1—2. sor, 624, 625. hrsz., 63. házszám, ugy a 235. sz. tkkben A. § 1. sor, 658. hrsz. ingatlanokra együttesen az árverést 800 koronában ezennel megállapított kiküldetési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan

az 1900. évi augusztus hó 25. napján délelőtti 10 órákor a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan bees-

árának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881. LX. 1.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyanmmal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes öröképítésben a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. 1.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Muraszombathban a kir. járásbírósig mint tkkvi hatóságánál, 1900. május 20-án.

MATAUSCHER, aljbíró.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy raktáron tartok

dusgazdag választékban
sir- és emlékköveket,

melyeket az

F. GREIN

gráci híres cégtől szerzem be és fenti cégek eredeti árában adom el.

Együttal ajánlom magam mindennemű szobafestési munkák elfogadására.

Minták és költségtervezetekkel mindenkor és bárkinek szívesen szolgálók.

Vidéki megbízásokat árfelomelés nélkül teljesítek

Schmiederer Hans,

szobafestő

Regede, Tabor 74.

KURAS FERENCZ

ajánlja

építő és szobabutor műhelyét

és torna eszközökkel bőven felszerelt raktárát

Regedében.

Lelkiismeretes árak mellett nálam a fent említett szakokba vágó tárgyak a legjutányosabb árakon és a legjobb kivitelben kaphatók.

2-6

A közelgő idényre ajánljuk nagy raktárunkat mezőgazdasági gépekben ugymint:

kézi és járgányos cséplőgépek, járgányok, (Göppel) gabonatisztítók (Trieür) gabonarosták, dobrendszerű és tárcsás szecskavágók, répavágók, darológépek (Schrottmühle) kükoriczamorzsolók, borsajtók és gyümölcs zúzógépekben a leghíresebb gyárakból.

Továbbá

vadászati cikkek mint:

vadászati és flobert fegyverek, revolverek dus és szép választékban, minden nagyságu töltényeket, seréket s minden e szakmába vágó szerszámokat legolcsóbb árakon.

URAY TESTVÉREK, REGEDE

A „VASUDVAR“-HOZ.

3-20

Ifj. Kaiser Nándor

épület- és műlakatos

Szombathely, Kossuth Lajos-utca 6.

A legolcsóbb első minőségű takaréktűzhelyek nagybani raktára. Különösen ajánlja

építészeknek, szálloda- és vendéglő tulajdonosoknak, ugyszintén magán építettő háztulajdonosoknak, bármilyen formában és kivitelbeni takaréktűzhelyeit.

Ifj. Kaiser Nándor

épület- és műlakatos,
Szombathely.

9-10